Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Gairmchlár na hArdteistiméireachta

Nascmhodúil Scrúdú 2007

DÉ CÉADAOIN, 2 BEALTAINE 2007, 10.00 R.N. – 12.30 I.N.

SCRÚDUIMHIR

TREORACHA d'IARRTHÓIRÍ

Scríobh do Scrúduimhir sa bhosca.

Scríobh na freagraí go léir sa Fhreagarleabhar seo.

Tá **trí** roinn sa Scrúdú seo.

Roinn A – Closamharc

Tá **ocht** gceist ann.
Ní mór gach ceist a fhreagairt. **(30 marc)**

Roinn B – Cás-Staidéar

Tá **trí** cheist ann.
Ní mór gach ceist a fhreagairt. **(30 marc)**

Roinn C – Ceisteanna Ginearálta

Tá **sé** cheist ann.
Ní mór **ceithre** cheist a fhreagairt. **(100 marc)**

Roinn A	Closamharc	30 marc

- Beidh **trí** nóiméad agat chun na ceisteanna i Roinn A a léamh.
- Feicfidh tú fístéip ar an téama a phléann le téama *Pobail agus Gnó*.
- Feicfidh tú an fhístéip trí huaire.
  - * Feicfidh tú ó thosach deireadh ar dtús í.
  - * Taispeánfar ansin í ina trí chuid. I ndiaidh gach cuid a thaispeáint tabharfar am duit do chuid freagraí a scríobh sa rannóg chuí den fhreagarleabhar.
  - * Feicfidh tú an fhístéip iomlán ó thosach deireadh arís ansin.

Is féidir an leathanach seo a úsáid le haghaidh nótaí agus freagraí.

Roinn A	Closamharc	30 marc

Freagair gach ceist.

Cuid 1

C.1 Cén fáth ar bunaíodh Radio na Life (RnL)?

1 marc

C.2 Cad iad na lucht éisteachtaí shainiúla (difriúla) atá ag RnL?

2 marc

C.3 Cén leas dá phobal féin a dhéanann RnL?

3 marc

Cuid 2

C.4 Cad iad na cáillíochtaí a theastionn ó Fheargail dá phost?

4 marks

C.5 Cad a cuireann frustrachais ar Feargal agus cén fáth?

4 marc

C.6 Déan cur síos ar an obair foirne is gá a bheith ann chun RnL a rith.

4 marc

Cuid 3

C.7 Cad iad na rudaí a chaithfidh RnL, mar stáisíun pobail, plé leo?

6 marc

C.8 Cén toscaí a racaidh i gcionn ar fhorbairt RnL sa todhchaí?

6 marc

Roinn B	Cás Staidéir	30 marc

ToghaChomhbhaill Tta

Bhain Micheál Ó Néill céim amach san Innealtóireachta Leictreonach ó ollscoil Chorcaí. Agus an coláiste á fhágáil aige, d'earcaigh gnólacht mhór ilnáisiúnta é chun oibriú mar Innealtóir Táirgeachta agus é bunaithe ina gceanncheathrú i bPáras. Bhí sé freagrach as comhbhaill a tháirgeadh bheadh in úsáid do dhéantúsaíocht fhearas tí. Le linn na ndeich mbliana a chaith Micheál ag obair leis an gcuideachta fuair sé an-chuid taithí agus thuill a chuid eolais chothrom le dáta agus a chur chuige díograiseach meas ó go leor daoine.

Cé go raibh Micheál sona go maith ina phost, bhí dúil ann i gcónaí oibriú ar a shon féin agus a ghnó féin a chur ar bun. Tar éis pacáiste tarraingteach luathscoir airgeadais a fháil, d'fhill sé ar Éirinn dhá bhliain ó shin agus bhunaigh sé ToghaChomhbhaill Tta. Thóg sé aonad beag tráchtála ar léas i bpáirc ghnó atá suite go straitéiseach díreach 10 km ón gcathair is cóngaraí.

Bhí cuid mhaith teangmhálacha déanta ag Micheál i gcaitheamh na mblianta agus faoi láthair tá comhbhaill á ndéanamh aige do dhéantóir mór Eorpach meaisíní níocháin. Rinne sé infheistiú mór sa ghnólacht leis an airgead a bhí coigilte aige agus leis an bpacáiste airgeadais a fuair sé agus an ghnólacht ilnáisiúnta á fhágáil aige. Bí an-áthas air freisin cúnamh a fháil ó áisínteacht stáit.

Le déanaí tháinig dhá chuideachta eile chuige ag iarraidh air comhbhaill a dhéanamh faoi cheadúnas dóibh. Faoi láthair fostaíonn sé deichniúr agus déanann sé na feidhmeanna bainistíochta uile é féin. Ní bheadh sé in ann a ghnó a mhéadú ón suíomh ina bhfuil sé agus is eol go maith do Mhicheál na dúshláin a d'fhéadfadh ghnólacht atá ag méadú a chur.

Braitheann Micheál nach féidir leis an cinneadh seo a chur ar an méar fhada toisc gur deis é nach bhfaighidh sé arís b'fhéidir. Is eol dó go maith an tábhacht a bhaineann le comhbhaill d'ardchaighdeán a sholáthar don oiread custaiméirí agus is féidir chun rath a ghnó a chinntiú.

Roinn B	Cás Staidéir	30 marc

Freagair gach ceist.

C.1 Luaigh agus mínigh na buntáistí atá ann do Mhichael lena ghnó féin a chur ar bun.

6 marc

C.2

(i) Cen cúnamh is féidir do ghníomhaireachtaí stáit a thairiscint do lucht fiontraíochta?

4 marc

(ii) Ullmhaigh anailís S.W.O.T. (láidreachtaí, laigí, deiseanna, bagairtí) do ToghaChomhbhaill Tta.

8 marc

Roinn B	Cás Staidéir	30 marc

C.3 Déan cur síos ar **cheithre** impleacht a bhaineann le ToghaChomhbhaill Tta. a fhairsingiú.

12 marc

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

Tá 6 cheist ar 25 mharc an ceann sa Roinn C seo agus ba chóir duit <u>ceithre cinn ar bith</u> a fhreagairt. Chun cuidiú leat na ceisteanna a roghnú le freagairt, agus iad a aimsiú, is é seo a leanas téacs na gceisteanna ar fad agus réimse uimhreacha na leathanach do gach ceann díobh. Freagair do rogha ceisteanna sna leathanaigh chuí a leanas sa leabhrán seo.

C.1 Tá tábhacht leis an bhfiontraíocht don eagraíochtaí rathúla. **Lgh 14 – 16**

(a) Ainmnigh fiontraí i do phobal féin.
(b) Déan cur síos ar na tréithe fiontraíochta a bhaineann leis an duine sin.
(c) Déan cur síos ar **cheithre** bhealach inar féidir an rath atá ar fhiontar a thomhas.
(d) Déan contrárthacht idir ról fiontraí agus ról bainisteora.

C.2 Cuairt a thug do rang ar ghnó nó ar eagraíocht. **Lgh 17 – 19**

(a) Déan idirdhealú idir eagraíochtaí brabúis agus eagraíochtaí neamhbhrabúis.
(b) Ainmnigh gnó nó eagraíocht ar thug do rang cuairt air mar chuid de na Nascmhodúil.
(c) Déan cur síos ar **dhá** rud a dheimhnigh gur éirigh/theip ar an gcuairt.
(d) (i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach measúnú a dhéanamh ar do chuairt?
(ii) Déan cur síos ar **thrí** mhodh ab fhéidir a úsáid chun an chuairt a mheasúnú, agus luaigh fáth le gach modh díobh a roghnú.

C.3 Gné thábhachtach de ghairm rathúil a roghnú is ea fiosrúchán gairme. **Lgh 20 – 22.**

(a) Ainmnigh gairm atá fiosraithe agat mar chuid de do chúrsa.
(b) Sonraigh **trí** fhoinse eolais a d’úsáid tú chun an ghairm a fhiosrú agus rianaigh cén chaoi a raibh baint ag gach foinse eolais díobh le hábhar.
(c) Déan cur síos ar **thrí** mhodh chun méasúnú a dhéanamh ar ghníomhaíocht an fhiosrúcháin ghairme.
(d) Déan cur síos ar **thrí** athrú ar threochtaí fostaíochta in Éirinn le blianta beaga.

C.4 Déanann fiontair dheonacha obair thábhachtach i bpobail áitiúla. **Lgh 23 – 25**

(a) Ainmnigh eagraíocht dheonach nó fiontar pobail i do cheantar áitiúil féin.
(b) Scríobh mionchuntas ar an eagraíocht nó ar an bhfiontar thuas faoi **cheithre** cheannteideal a bhaineann le hábhar.
(c) Sonraigh agus déan cur síos ar riachtanas pobail **amháin** nach bhfuil á shásamh go háitiúil faoi láthair.
(d) Cad iad na moltaí a dhéanfá chun go sásófaí an riachtanas atá luaite agat?

C.5 Tá ort dul i mbun taithí oibre/scáthfhoghlaim chuí mar chuid de chlár na Nascmhodúl. **Lgh 26 – 28**

(a) Rianaigh modh **amháin** chun an taithí/scáthfhoghlaim sin a aimsiú.
(b) Mínigh **trí** shochar a bhaineann le taithí oibre/scáthfhoghlaim a dhéanamh.
(c) Mínigh cén chaoi ar féidir leis an ‘taithí scoile’ cuidiú sa ghníomhaíocht seo.
(d) (i) Rianaigh **trí** chúis le rialacháin Sláinte agus Sábháilteachta sa láthair oibre.
(ii) Mínigh dualgais an fhostaí maidir le Sláinte agus Sábháilteacht.

C.6 Tá tábhacht leis an bpleanáil i bhfiontar rathúil. **Lgh 29 – 31**

(a) Cén fáth a bhfuil tábhacht le ‘plean gnó’ i bhfiontar?
(b) Déan cur síos ar **thrí** dhúshlán a d’fhéadfadh a bheith ag fiontar nua.
(c) Maidir le gníomhaíocht/fiontar a raibh tú gafa leis le linn na Nascmhodúl, ullmhaigh plean gnó agus tú ag úsáid **cheithre** cheannlíne chuí.
(d) Déan measúnú ar do rannpháirtíocht sa ghníomhaíocht fiontraíochta seo faoi **thrí** cheannlíne ar leith.

Ronn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

Q.1 Tá tábhacht leis an bhfiontraíocht don eagraíochtaí rathúla.

(a) Ainmnigh fiontraí i do phobal féin.

2 marks

(b) Déan cur síos ar na tréithe fiontraíochta a bhaineann leis an duine sin.

2 marc

(c) Déan cur síos ar **cheithre** bhealach inar féidir an rath atá ar fhiontar a thomhas.

8 marc

(d) Déan contrárthacht idir ról fiontraí agus ról bainisteora.

9 marc

Q.2 Cuairt a thug do rang ar ghnó nó ar eagraíocht.

(a) Déan idirdhealú idir eagraíochtaí brabúis agus eagraíochtaí neamhbhrabúis.

4 marc

(b) Ainmnigh gnó nó eagraíocht ar thug do rang cuairt air mar chuid de na Nascmhodúil.

Ainm

1 marc

(c) Déan cur síos ar **dhá** rud a dheimhnigh gur éirigh/theip ar an gcuairt.

Factóir 1

Factóir 2

6 marc

(d) (i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach measúnú a dhéanamh ar do chuairt?

5 marc

(d) (ii) Déan cur síos ar **thrí** mhodh ab fhéidir a úsáid chun an chuairt a mheasúnú, agus luaigh fáth le gach modh díobh a roghnú.

9 marc

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

Q.3 Gné thábhachtach de ghairm rathúil a roghnú is ea fiosrúchán gairme.

(a) Ainmnigh gairm atá fiosraithe agat mar chuid de do chúrsa.

1 marc

(b) Sonraigh **trí** fhoinse eolais a d'úsáid tú chun an ghairm a fhiosrú agus rianaigh cén chaoi a raibh baint ag gach foinse eolais díobh le hábhar.

6 marc

(c) Déan cur síos ar **thrí** mhodh chun méasúnú a dhéanamh ar ghníomhaíocht an fhiosrúcháin ghairme.

9 marc

(d) Déan cur síos ar **thrí** athrú ar threochtaí fostaíochta in Éirinn le blianta beaga**.**

9 marc

C.4 Déanann fiontair dheonacha obair thábhachtach i bpobail áitiúla.

(a) Ainmnigh eagraíocht dheonach nó fiontar pobail i do cheantar áitiúil féin.

1 marc

(b) Scríobh mionchuntas ar an eagraíocht nó ar an bhfiontar thuas faoi **cheithre** cheannteideal a bhaineann le hábhar.

8 marc

(c) Sonraigh agus déan cur síos ar riachtanas pobail **amháin** nach bhfuil á shásamh go háitiúil faoi láthair.

8 marc

(d) Cad iad na moltaí a dhéanfá chun go sásófaí an riachtanas atá luaite agat?

8 marc

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

Q.5 Tá ort dul i mbun taithí oibre/scáthfhoghlaim chuí mar chuid de chlár na Nascmhodúl.

(a) Rianaigh modh **amháin** chun an taithí/scáthfhoghlaim sin a aimsiú.

3 marc

(b) Mínigh **trí** shochar a bhaineann le taithí oibre/scáthfhoghlaim a dhéanamh.

6 marc

(c) Mínigh cén chaoi ar féidir leis an 'taithí scoile' cuidiú sa ghníomhaíocht seo.

6 marc

(d) (i) Rianaigh **trí** chúis le rialacháin Sláinte agus Sábháilteachta sa láthair oibre.

6 marc

(ii) Mínigh dualgais an fhostaí maidir le Sláinte agus Sábháilteacht.

4 marc

Q.6 Tá tábhacht leis an bpleanáil i bhfiontar rathúil.

(a) Cén fáth a bhfuil tábhacht le 'plean gnó' i bhfiontar?

2 marc

(b) Déan cur síos ar **thrí** dhúshlán a d'fhéadfadh a bheith ag fiontar nua.

6 marc

(c) Maidir le gníomhaíocht/fiontar a raibh tú gafa leis le linn na Nascmhodúl, ullmhaigh plean gnó agus tú ag úsáid **cheithre** cheannlíne chuí.

8 marc

(d) Déan measúnú ar do rannpháirtíocht sa ghníomhaíocht fiontraíochta seo faoi **thrí** cheannlíne ar leith.

9 marc

Don Scrúdaitheoir amháin

Páipéar Scríofa

	Marcanna a Bronnadh
Roinn A	
Roinn B	
Roinn C	
C.1	
C.2	
C.3	
C.4	
C.5	
C.6	
Ollmharc	
Bónas	
Móriomlán	

1. Suim na n-iomlán ó bhun na leathanach.	
2. Móriomlán na ceiste/gceisteanna nár ceadaíodh.	
3. An tOllmharc a bronnadh (1 lúide 2)	
4. Bónas don fhreagairt trí mheán na Gaeilge.	
5. Marc móriomlán (3 + 4).	
Nóta: Ní mór don mharc ar líne 5 a bheith cothrom leis an marc sa bhosca Móriomlán ar an script.	

Measúnú Fillteáin

	Marcanna a Bronnadh
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Ollmharc	

1. Suim na n-iomlán	
2. Móriomlán na freagra/freagraí nár ceadaíodh	
3. An tOllmharc a bronnadh (1 lúide 2)	